

Proportionalitetskravet i den gældende § 762, stk. 3, skal også finde anvendelse ved den foreslåede bestemmelse. Det følger heraf, at varetægtsfængslingen i det nederste område af reglens anvendelsesfelt kan udstrækkes op til højst ca. 3 måneder (bl.a. på grund af reglerne i straffeloven om prøveløsladelse efter 2/3 tid). Inden for dette tidsrum vil sagen normalt kunne fremmes til domsafsigelse. Endvidere vil der i de grove tilfælde være mulighed for (fortsat) varetægtsfængsling efter dom, jf. § 769.

Sammenfattende kan det anføres, at den foreslåede bestemmelse vil kunne finde anvendelse ved trafikdrab begået i spirituspåvirket tilstand, hvor der ikke foreligger formildende omstændigheder.

I almindelighed skulle det ikke volde vanskeligheder for domstolene at tage stilling til kravet om en forventet straf på mindst 5 måneders ubetinget fængsel.

Det må endvidere fremhæves, at hvis der ikke er en meget høj grad af klarhed med hensyn til skyldvurderingens udfald og den forventede straf, skal bestemmelsen ikke anvendes.

Som tidligere nævnt forventes reglen at kunne komme på tale i op til ca. 20-30 tilfælde om året.

4. Andre overvejelser

Forslaget om en udvidet adgang til at idømme frihedsstraf ved udeblivelsesdom er som nævnt under pkt. 2.2. en fortsættelse af regeringens bestræbelser på at gennemføre rationaliseringer og forenklinger, der vil kunne aflaste retsvæsenet. I forbindelse hermed har Justitsministeriet endvidere i det notat, der ligger til grund for denne del af lovforslaget, behandlet spørgsmålet om muligheden for at indføre en adgang til *udenretligt* at vedtage frihedsstraf.

Gældende ret giver ikke adgang til udenretlig vedtagelse af frihedsstraf. En sådan adgang består alene i et vist omfang for så vidt angår bøde, konfiskation og frakendelse af førerretten.

Navnlig inden for sagstyper, der normalt afgøres med korte, takstmæssigt udmålte frihedsstraffe, vil en adgang til udenretlig vedtagelse kunne medføre en væsentlig rationalisering og forenkling.

I notatet konkluderes imidlertid, at en vedtagelsesordning, der omfatter frihedsstraf, muligvis vil kunne være i strid med Den europæiske Menneskerettighedskonvention (§ 5), og at der derfor næppe – indtil der foreligger en nærmere afklaring i forhold hertil – bør søges gennemført en adgang til udenretligt at vedtage frihedsstraf. Et forslag herom er derfor ikke medtaget i lovforslaget.

I notatet peges der endvidere på muligheden for at indføre en adgang til *indenretligt* at vedtage frihedsstraf, uden at spørgsmålet nærmere behandles. Dette vil dog ske i forbindelse med andre overvejelser om

en adgang til forenklet domsskrivning i straffesager, og der vil derfor eventuelt senere blive fremsat forslag om en mulighed for indenretlig vedtagelse af frihedsstraf svarende til den gældende ordning med indenretlig bødevedtagelse i § 936.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Den foreslåede nye fængslingsbestemmelse indebærer alene en meget begrænset udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling. Ved vurderingen af konsekvenserne af forslaget har det endvidere betydning, at varetægtstiden fragår i den senere frihedsstraf, jf. straffelovens § 86.

Forslaget om en udvidet adgang til at fremme sager, selv om tiltalte udebliver, vil indebære, at et antal sager vil kunne afgøres hurtigere, end tilfældet er i dag, og at en del retsmøder således vil kunne undgås. De opnåede rationaliseringer vil således indgå i bestræbelserne på at nedbringe berammelsestiderne ved domstolene. Skønnet over de administrative konsekvenser er dog forbundet med betydelig usikkerhed navnlig på grund af reglernes faktitative karakter og det tilsigtede anvendelsesområde.

Lovforslaget skønnes i øvrigt ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

6. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget bygger på et af Justitsministeriet udarbejdet notat af 17. juni 1991 om en eventuel adgang til udenretligt at vedtage frihedsstraf og en udvidet adgang til at idømme frihedsstraf ved udeblivelsesdom samt et af Justitsministeriet udarbejdet notat af 4. juli 1991 om retshåndhævelsesarrest ved uagtsomt manddrab, der begås af spirituspåvirkede trafikanter. Disse notater har været sendt til høring hos præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret, retterne i Århus, Odense og Aalborg, rigsadvokaten, politidirektøren i København, Den Danske Dommerforening, Politimesterforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Politifuldmægtigforeningen, Dansk Politiforbund, Dansk Kriminalpolitiforening og Advokatrådet. Endvidere er rigspolitichefen hørt over notatet om retshåndhævelsesarrest i trafikdrabssager.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

§ 1

I bilaget til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til nr. 1